

Bewijs van vakbekwaamheid

De laatste jaren duikt bij kleindierliefhebbers zo nu en dan het verhaal op dat voor het houden van gezelschapsdieren een bewijs van vakbekwaamheid verplicht wordt. Ook bij tentoonstellingsorganisaties zijn daarover vragen.

Tekst: Franc Beekmans

Besluit

Daarom is het goed om duidelijkheid te scheppen over het bewijs van vakbekwaamheid en de kleindierliefhebberij. Er was een Besluit Erkenning bewijs van vakbekwaamheid gezelschapsdieren, maar dit geldt sinds oktober 2016 niet meer.

Met het oog op o.a. het welzijn van dieren is er de Wet Dieren

Om het dierenwelzijn te waarborgen, zijn er naast de Wet Dieren verschillende andere wetten en besluiten. Het Besluit Houders van Dieren is er daar één van. Dit besluit trad op 1 juli 2014 in werking. De houders van dieren die deze niet voor landbouwdoeleinden houden, dienen rekening te houden met de artikelen van hoofdstuk 3, vooral § 2 is belangrijk voor o.a. de kleindierenliefhebberij. Deze paragraaf gaat over het bedrijfsmatig verkopen, afleveren, houden ten behoeve van opvang van of fokken met gezelschapsdieren. In artikel 3,6 lid 2 van het Besluit Houders van Dieren staat overigens dat § 2 niet in alle situaties van toepassing is. Deze geldt namelijk niet voor dierenhouders die aannemelijk maken dat de activiteiten met gezelschapsdieren niet beschouwd kunnen worden als bedrijfsmatig handelen. Het gaat er dus om of er met de gezelschapsdieren wel of niet bedrijfsmatig gehandeld wordt. Op de eerste plaats zullen dus sommige

kleindierliefhebbers zich de vraag moeten stellen of zij wellicht op individuele basis met dit besluit rekening moeten houden. Op de tweede plaats zullen tentoonstellingsorganisaties moeten nagaan of zij maatregelen moeten treffen zodat zij ook na juli 2020 een tentoonstelling kunnen organiseren. Immers in het Besluit Houders van Dieren is voor degene die zich met andere gezelschapsdieren dan honden en katten bezig houden, een overgangstermijn van vijf jaar na inwerkingtreding voorzien.

De individuele liefhebber en een bewijs van vakbekwaamheid

De eerste vraag voor onze hobby die verband houdt met het Besluit Houders van Dieren is of individuele kleindierliefhebbers een bewijs van vakbekwaamheid moeten hebben. Het antwoord hierop is dat de meeste liefhebbers geen bewijs van vakbekwaamheid hoeven te hebben. Hun liefhebberij kan namelijk niet als bedrijfsmatig worden aangemerkt omdat ze dat gemakkelijk aannemelijk kunnen maken. Voor de beoordeling of activiteiten met dieren bedrijfsmatig zijn, zijn er op de website 'www.overheid.nl' een aantal indicaties opgesomd. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of er sprake is van bedrijfsmatigheid. Bij het toetsen daaraan spelen ook de omvang, de regelmaat en het voldoen aan meerdere indicaties een rol. Als indicaties zijn vermeld:

- U fokt niet om de dieren zelf als huisdier te houden en ook niet voor uw familie en vrienden.
- U verkoopt of levert de dieren af aan anderen dan familie en vrienden.
- U vangt de dieren op tegen een vergoeding en u plaatst hiervoor advertenties.
- U heeft ruimtes speciaal ingericht voor de opvang, handel of het fokken van de dieren.
- U bent geregistreerd bij de Kamer van Koophandel of u heeft een btw-nummer.
- U adverteert.
- U oefent de activiteiten uit om winst te maken.

Deze indicaties wijzen bijna allemaal (in-)direct in de richting van het regelmatig behalen van financieel voordeel. Het merendeel van de kleindierenliefhebbers zal nooit financieel voordeel uit de hobby hebben. De kosten daarvan zijn immers veel hoger dan de opbrengsten van de paar keren dat er dieren worden verkocht.

Vogeltjes en diamantduiven voor de handel bij Vogel- & Zaadhandel Geldof & Zn. in Waalwijk.

Verkoopbureau en verkoopkaarten op de Dierenparade Noordshow. Dit gaat misschien wel tot het verleden gaan behoren.

Alleen in uitzonderlijke situaties zullen liefhebbers dus wel een bewijs van vakbekwaamheid moeten hebben

Dat is aan de orde als zij niet kunnen aantonen dat hun activiteiten met gezelschapsdieren niet bedrijfsmatig zijn. Dit betreft liefhebbers waarvan de hobbymatige activiteiten door de omvang daarvan ver boven een gemiddelde kleindieren- en/of vogelliefhebberij uitsteken. Dit zijn liefhebbers met veel hokken en/of rennen waarin ze veel dieren houden. Hun houderij is erop gericht om veel nakomelingen te fokken. Een belangrijk deel van die nakomelingen wordt buiten de kring van familie en vrienden verkocht. Maar ook kleinschalige hobbymatige activiteiten die leiden tot een financieel voordeel door de verkoop van kleindieren buiten de kring van familie en vrienden, kan als bedrijfsmatig worden aangemerkt. Ook dan is een bewijs van vakbekwaamheid verplicht. Daarvan wordt de bedrijfsmatigheid dan vastgesteld aan de hand van de regelmaat en omvang van de verkoopactiviteiten. Het aantal advertenties dat geplaatst wordt in bladen, kranten of op Marktplaats en de aantallen dieren die worden verkocht, geven dan de doorslag. De activiteiten met gezelschapsdieren worden dan beschouwd als bedoeld te zijn om een voordeel te behalen. Dat voordeel moet objectief bezien in redelijkheid kunnen worden verwacht. In zo'n geval wordt een bewijs van vakbekwaamheid verplicht zodra de liefhebber niet aannemelijk kan maken dat de manier van dierenhouden niet bedrijfsmatig is.

Tentoonstellingsorganisaties

Ten aanzien van tentoonstellingsorganisaties geeft het Besluit Houders van Dieren en de uitleg van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) duidelijke informatie. Daaruit blijkt dat bij shows waarop geen dieren worden verhandeld door tussenkomst van de organisatie niemand aanwezig hoeft te zijn met een bewijs van vakbekwaamheid. Hierover wordt op de site van de NVWA vermeld dat de eisen die voor de tentoonstelling gelden, staan in artikel 3.12 lid 1 en artikel 1.5 t/m 1.8 van het Besluit Houders van Dieren. Een tentoonstellingsorganisatie moet ervoor zorgen dat aan de navolgende eisen wordt voldaan:

- Een dier beschikt over voldoende bewegingsruimte en kan aan zijn fysiologische en etiologische behoeften voldoen.
- Een dier wordt beschermd tegen invloeden van

buitenaf, zoals slechte weersomstandigheden en gezondheidsrisico's.

- Een dier ervaart niet onnodige angst en stress als gevolg van zijn huisvesting.
- Het aantal dieren en de soorten dieren in één verblijf zijn zodanig dat dit niet het welzijn of de gezondheid van het dier nadelig beïnvloedt.
- Een dier moet niet kunnen ontsnappen uit zijn verblijf.
- Een dier heeft de beschikking over geschikt voer en drinkwater.
- Een ziek of gewond dier wordt direct en op passende wijze verzorgd.
- Drachtige en zogende dieren worden niet toegelaten.
- Dieren die worden verdacht van besmettelijke ziekten of dieren met klinische verschijnselen van een besmettelijke ziekte worden niet toegelaten.

Als echter een tentoonstellingsorganisatie zich met een verkoopklasse, verkoopbureau of op een andere manier inlaat met de verkoop van gezelschapsdieren, moet er namens de organisatie wel iemand zijn met een bewijs van vakbekwaamheid. In artikel 3.11 lid 4 Besluit Houders van Dieren staat namelijk dat degene die een tentoonstelling, beurs of markt als bedoeld in artikel 3.7, lid 2 organiseert, zorg moet dragen voor de aanwezigheid van een persoon die een erkend bewijs van vakbekwaamheid bezit. Volgens artikel 3.7, lid 2 is het toegestaan om gezelschapsdieren te verkopen, ten verkoop in voorraad te houden of af te leveren buiten een inrichting indien dit plaatsvindt op een tentoonstelling, beurs of markt, voor zover daarbij is voldaan aan een aantal extra eisen. Eén van die eisen is de aanwezigheid op de tentoonstelling van iemand met een bewijs van vakbekwaamheid.

Tot slot

De meeste kleindierenliefhebbers verkopen soms dieren buiten de kring van familie en fokkersvrienden. Het doel van hun liefhebberij is het in stand houden van een ras. Daarvoor maken zij alleen kosten. Ze hebben geen winst en dus behoeven zij geen bewijs van vakbekwaamheid te hebben. Zodra de verkoopactiviteiten regelmaat krijgen, omvangrijk worden of georganiseerd worden door een tentoonstellingsorganisatie dient er wel een bewijs van vakbekwaamheid te zijn. Daarvoor dient men dan een cursus te volgen. ●